

Gestió de la Convivència «Convivim al Sorts» i gestió de l'aula d'acollida de nouvinguts.

Introducció:

A l'IES SORTS DE LA MAR desenvolupem un projecte de convivència «Convivim al Sorts» basat en un model dialògic de resolució de conflictes es coordina a través de la direcció d'estudis, la coordinadora d'igualtat i convivència i el departament d'orientació i es desenvolupen les següents accions:

Programa de Tutoria Entre Iguals TEI: Es tracta d'un programa de prevenció de l'assetjament escolar on un alumne de 1^r ESO és tutoritzat per un de 3^r ESO de manera que quan un alumne de 1^r ESO té algun problema de relació amb un igual li ho comunica al company de tercer que fa una mediació i intercedeix en el possible conflicte, tenim constància que l'alumnat entre ells té menys inconvenients de comunicar els possibles conflictes entre companys un poc més majors que al professorat adult. Es crea un vincle entre l'alumne més major i el més menut on el major vol ser referent i té motivació de lideratge i el menut té un model a seguir i reforça la seua seguretat i autoestima. Cada més coincidint amb el programa de dies clau, es desenvolupa una activitat de cohesió entre els alumnes de 3^r ESO i els de 1^r ESO per fer vincle i confiança i treballen sobre valors universals com l'empatia, el respecte, la tolerància, la solidaritat, els drets humans a partir dels dies internacionals que commemorem per setmanes temàtiques (setmana de les llengües, 9 d'octubre, Halloween, 25N contra la violència de gènere, Nadal, setmana de la Pau, dia de la dona, dia del llibre, dia de la diversitat, etc)

Respecte Empatia i Tolerància RETO: Desenvolupem unes activitats dins del pla d'acció tutorial per tal de reforçar aquests valors en tota l'etapa educativa a partir d'activitats de roll playing, mindfulness i coneixement de l'espai de la calma.

Tècniques de No-Inculpació: Alumnat de 1^r i 2ⁿ ESO es forma per desenvolupar tècniques d'escolta activa i ajudar a altres companys en la resolució de conflictes en base a l'empatia i sense existir un cara cara entre ells. És el pas previ a la mediació.

L'enfocament "No Blame Approach" (enfocament sense culpa o sense retrets) és un mètode restauratiu i no punitiu utilitzat principalment en escoles per a abordar l'assetjament escolar (bullying) mitjançant el canvi de la dinàmica de grup i el foment de l'empatia, en lloc d'assignar responsabilitats o càstigs individuals.

Principis Fonamentals

- **Absència de Culpa:** El procés evita explícitament culpar o castigar els agressors. En el seu lloc, tracta la situació com una oportunitat d'aprenentatge per a tots els implicats.
- **Enfocament en els Sentiments i el Futur:** L'èmfasi es posa en com se sent la víctima i què es pot fer per a millorar la seua situació, en lloc de centrar-se en els detalls específics d'incidents passats.
- **Responsabilitat Compartida:** Es destaca que els observadors (*bystanders*) i tot el grup compartixen la responsabilitat de garantir un entorn segur i positiu per a tots.
- **Apoderament (Empowerment):** La responsabilitat de trobar i implementar solucions es trasllada a un grup de suport d'estudiants, apoderant-los per a generar un canvi.

El Procés de 3 Passos

Una implementació típica implica tres passos principals:

1.Reunió amb l'Estudiant Afectat:Un facilitador (per exemple, un mestre o conseller) parla amb la víctima per a comprendre els seus sentiments i identificar qui va estar involucrat (agressors, observadors i amics de suport). Se li assegura a l'estudiant que la seua situació serà atesa, però no s'usaran noms en la reunió grupal.

2.Reunió amb el Grup de Suport:Un grup selecte d'estudiants (inclosos els involucrats en l'assetjament i companys neutrals) es reuneix amb el facilitador. El facilitador descriu l'angoixa de la víctima sense assignar culpes i demana al grup idees perquè la víctima se senta millor. Cada membre fa un suggeriment i es compromet a dur-la a terme.

3.Reunions de Seguiment:Després d'una setmana o dos, el facilitador es reuneix individualment amb la víctima i després amb els membres del grup de suport per a verificar el progrés. Si la situació no ha millorat, poden ser necessàries accions addicionals o una altra reunió del grup de suport.

El "No Blame Approach" té com a objectiu aconseguir un canvi de comportament d'una manera que preserve la dignitat dels qui assetjaren, al mateix temps que ofereix a la víctima suport i una resolució liderada pels seus companys.

Programa de Mediació de Conflictes: L'alumnat de 3^r i 4^t ESO es forma per tal d'ajudar a resoldre els conflictes de l'alumnat més menut.

El programa consisteix en un procés estructurat, voluntari i confidencial, dissenyat per a millorar la convivència i ensenyar habilitats de gestió de conflictes. Els principis clau que regixen estos programes són:

Voluntarietat:Ambdós parts han d'acceptar participar lliurement en el procés.

Confidencialitat:El que es discuteix durant la sessió es manté en privat, excepte excepcions de seguretat.

Imparcialitat i neutralitat:El mediador no pren partit ni proposa solucions, sinó que guia el diàleg.

Protagonisme de les parts:Són els propis estudiants (o membres de la comunitat) en conflicte els qui troben les seues pròpies solucions, fomentant el seu compromís amb l'acord.

Objectius principals

L'objectiu principal és crear un ambient escolar més relaxat i productiu. Altres objectius específics inclouen:

- Millorar les relacions interpersonals i la convivència general en el centre.
- Proporcionar vies alternatives a les mesures sancionadores tradicionals per a resoldre disputes.
- Capacitar als estudiants i educadors en habilitats socials, de comunicació, negociació i maneig emocional.
- Reduir la intensitat dels conflictes i els casos de maltractament *obullying*.

El procés de mediació

Encara que pot variar lleugerament, el procés de mediació generalment segueix fases clares:

- 1.**Preparació:**Es prepara l'espai i s'establix un clima de confiança. S'expliquen i accepten les normes bàsiques de la mediació.
- 2.**Presentació i recollida d'informació:**Cada part exposa la seua versió del conflicte, els seus sentiments i interessos, sense interrupcions.
- 3.**Aclariment i enteniment:**El mediador s'assegura que ambdós parts comprenen la perspectiva de l'altre, fomentant l'escolta activa.
- 4.**Proposta de solucions:**A través d'una "pluja d'idees", les parts generen possibles solucions al conflicte.
- 5.**Acord:**Les parts trien les solucions que consideren justes i realistes, i es comprometen a complir-les. L'acord es pot registrar per escrit.
- 6.**Seguiment:**Es realitza un seguiment posterior per a verificar el compliment de l'acord i, si és necessari, reprendre el diàleg.

Socioescola: Programa desenvolupat a les tutories per tal d'extraure el sociograma de l'aula i identificar l'alumnat prosocial i vulnerable per poder intervenir amb ells.

Xarxa d'amistat: Alumnat observador de possibles conductes negatives d'un company/a de l'aula.

Punt Lila: Espai visibilitzador lliure de violència de gènere.

Observadors de la convivència: Alumnat prosocial anònim que rotativament observa discretament el comportament de l'alumnat al pati i realitza un informe de la seua observació que informa a al direcció d'estudis per si cal intervenir.

Clubs al pati: Oferta lúdica atractiva a l'hora de l'esbarjo per donar opcions d'oci interessants a l'alumnat (Club d'escacs, de lectura, de cinema, de ping pong, de karaoke, d'igualtat, de ràdio, esportius).

Aquestes accions conjuntes han permés reduir i gestionar eficientment els conflictes de l'alumnat millorant el clima de convivència al centre.

Juntament amb l'acollida de l'alumnat nouvingut a nivell lingüístic i emocional

PROGRAMA DE NOUVINGUTS: Programa integral d'acollida al nou alumnat del centre on s'intervé socioemocionalment per part del departament d'orientació per detectar mancances possibles i d'altra banda a nivell lingüístic, perquè el nou alumnat amb carència d'alguna de les dues llengües oficials aconseguisca nivell llindar per poder seguir les classes amb la major normalitat possible el més aviat des de la seua arribada. Es classifica en xicotets grups als alumnes entre coneixedors o no de llengües romàniques i nivell de competència en les llengües oficials 0 i 1. Es desenvolupa en una determinada franja horària i intervenen els departaments de llengües.

Descripció:

Programa integral per a la millora de la convivència i la inclusió, basat en el diàleg i la mediació. Inclou accions com TEI, RETO, Socioescola, Punt Lila i l'acollida lingüística i emocional de l'alumnat nouvingut.

El conflicte és una reacció innata de l'ésser humà que cal aprendre a gestionar des del punt de vista educatiu.

Objectiu principal:

Fomentar una convivència positiva i la inclusió real de tot l'alumnat mitjançant la participació, el respecte i la resolució pacífica de conflictes.

Actuacions prèvies i preparació:

- Diagnosi inicial de la convivència al centre.
- Formació del professorat i alumnat mediador.
- Coordinació entre direcció d'estudis, igualtat i orientació.
- Elaboració del pla de convivència i acollida.

Materials necessaris:

Guies de mediació i convivència, recursos visuals i digitals, espais de trobada, materials multilingües, formularis de seguiment.

Accions concretes:

- L'alumnat és agent actiu: tutors TEI, mediadors, observadors de convivència, dinamitzadors de clubs i col·laboradors del Punt Lila.
- L'alumnat nouvingut participa de forma central en l'aula d'acollida, amb itineraris individualitzats lingüístics i emocionals.
- La millora de la convivència es mesura amb indicadors objectius: reducció d'incidències, augment de la participació i clima positiu.
- Les accions es decideixen i revisen en assemblees d'alumnat i reunions mixtes professorat-alumnat.

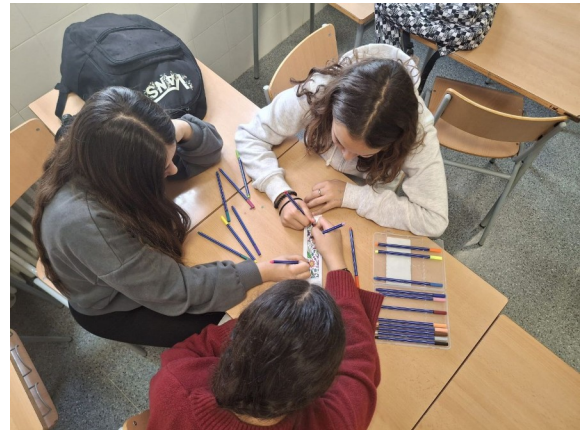
Rols del professorat i alumnat:

Professorat: formador/a, mediador/a, tutor/a TEI, coordinador/a de convivència.

Alumnat: mentor/a TEI, mediador/a, observador/a, participant actiu en activitats d'inclusió.

Metodologia, temporalització, seguiment i avaluació:

Aprenentatge dialògic i educació emocional. Aplicació durant tot el curs amb revisió trimestral. Avaluació qualitativa a través d'indicadors de convivència, informes i assemblees.

Erasmus+

Unió Europea

Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN
Y FORMACIÓN PROFESIONAL

IES SORTS DE LA MAR

C/Híades, 10

Apartat de correus, núm. 665

03700 Dénia

Telèfon: 966428235

03015932@edu.gva.es

<https://portal.edu.gva.es/iessortsdelamardenia/>

ORGANIGRAMA D'ACTIVITATS

